МАССА А МЕХКАШКАРА ПРОЛЕТАРЕШ, ВІАШАГІКХЕТА!

СЕРДАЛО

(«Свет»)

Советски Союза Коммунистически партě Нохч-Гіалгіаь обкома Нохч-Гіалгіаь АССР, Лакхеьарча Советен Министрий Советен орган.
Орган Чечено-Ингушского обкома Коммунистической партии Советского Союза, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР.

АРАДУВЛ 1938 ШЕРА ДЕНЗ

№134 (4302) ОРШОТДИ, 7 ноябрь, 1966 шу. Мах 2 неп.

ЦІей даькъала хилда шун, хьамсара новкъостий!

СИЙЛЕ ХЬОНА, ОКТЯБРЬ!

ХЬАЛАКХАЛЧАД советски халкъа хьамсара ЦІей—Сийлахь-бокхача Октября 49 шу дуза да! Вай мехло цхьалкха а керда гІа баьккхаб коммунизма новкъа. Советски нах бевраш боацаш дегаш гІоьлорна, доькхал деш ка карагІийннача толамех.

Ший тайпара белгалго йолаш да ухх шерара Октября ЦІей. Цкъа-дале, из да КПСС XXIII-гІа съезд хинначул тІехьаГІа эгара хьалха хулаш, шозлагІа-дале из худ кердача пятилетка хьалхарча шера. Советски халкъо бІубенна чакхдоаккхаш латт пятилетка хьалхара шу. Цо хьгойт КПСС XXIII-ча съезда решенеш толамца кхоачаньгІа.

Доькха бераш дьаннад Октября сийна яьржача социалистически яхьаг. Тахан, берригга советски нах сайна, доькхад деш хьамсарча партена, есача Дальенна рапорташ телаш да Нохч-ГІалгІийнех къахьегамхой шу яхье шоаш дацкача толамех. Къахьегама совгІаташца накъа баьккхаб уж дезача ЦІейна. Ухх деношка Москвера хоам кхаьчар КПСС XXIII-ча съезда цІерахча Грозненски крекинт-завода коллективага. Межидаьтта чакхдоахеи межидаьттахимическин промышленностга Министерствас, профсоюз ПК ас завода коллективе дакъ-бала юкъар кхоалаГІна кварталга яхьа итогех цо хьалхара моттиг аккхарах, пулина из баьхьан долди СССР. Министрий Совете: ВЦСПС-ен карара кара тела ціе байракх яьларх.

Сийлепца кхоачандаьл завода бохлхома Октября сийна шоаш тІаийна хинна социалистически декхарашца. Планал совгІа итташ эпеленаш межидаьтта продукташ еннай цар Дальенна.

Къахьегама Октября сийна яьржача яхье хьалха латташ ЦІейна накъа баьккхаб «Старогрозненфта», «Октябрьнефта», «Малгобекнефта» межидаьттахой.

Межидаьтта доахарашта юкъе итт бетта план 23 октябре эгарга хьалха кхоачаьнкір Октября сийна республике яхь дІайолаьнча «Октябрьнефта» телемеханизированни промысла коллективо. Цо тІеккхоачандаьл тІаийца социалистически декхараш а.

Дика къахьийгад («Сунжанефта», Гудермеса межидаьтта управленей болхлошен специалисташен.

Вай республика промышленносга болхлоша Октября сийна хаьал хьалха, 26-ча октябре, кхачаьнкьий итт бетта план, хІаьта планал совгІа итташ миллионаш сомий маьха продукци ара а хийцаш. 25 процент лаккъеннай планированен экономически стимулированен кердача системагІ аьнача предприятешца арахецаш йола продукци.

Нокхчийча котоланошца накъа баьккхаб дезача ЦІейна республика юртобахама къахьегамхой. Лаккара хІункъан чунйиаб пятилетка хьалхарча шера, дуккхача районаша кхоачаьнкьий паччахьалкхенга шура, дуах, фуаш, тІа доккхаза шера план, тешшиме лаРг еллай тІаДоагІаьна шера хьуркьама.

Республика халкъо боламга дерригача доаькъошца коммунистически хьисапе къахьегаш да аьзарш толаШагІа бола производственникаш. Царна юкъе да ухх шера хиннца социалистически этахьегама турпалаш.

Лейнна докреташ ираза новкъа яьлна Ленина орден лелаш вай республика бІубенна йоДа коммунизма новкъа.

Бакъда, тахан хьоалаца даргхан балка юкъера кхоачамбоаьцараш а. Уж сихагІа лаДаьдаро торо-хулийтаргІа хьалхашца латта декхарашца дикагІа кхоачаьнце.

ХІанз партийни, советски, комсомольски, профсоюзни организаци, предприятей, боламий кулгалхой декхарийла ба ЦІей сийна яьржа яхь лаьГІ да йолийташ дІаХо яхьа, пятилетка хьалхарча шера лаН йиззз кхоачаньгІа еррига торонаш оарцагІЬаха. Цкьащанахьа ХІанз а дукха нийсу балха юкъе кхоачамбоацараш. Итт бетта план кхоачап ца еш йиай республика цхьаьнца предприятеш, эсала лел дуккхача колхозаш, совхозаш кхаьшара балхан, дерригІа кийчо яц Іанна.

Вертгера декхар да ер шу чакхдала юкъейсача хана уж кхоачамбоацараш дІаДдахра беррига низ тІабахийтар. ХІара ди ударни хурглоаш яІаштІехьбаккха беза болх. Цхьа предприятн хилийта йиш яц пятилетка хьалхарча шера план кхоачаш ца еш. Уйла е еза ХІахо дуккагІа предприятеш планированен экономически стимулированен кердача системага ахара.

Доккийй декхараш хьалхашка латт республика юртобахама къахьегамхошта. Толамца чакхдала деза кхашкара балхан. СихагІа чурра еза хьажкІаш, шекара свекла, толамца чакхдаккха деза ЗаНа ЗаЛатта оахилга. Беррига низ тІабахийта беза тІаДоагІаьна юбилейни шера хьуркьама йиззз ЗаДдара.

ВІалла ла мегаргдолаш дан цхьайолча моттигашка хьайбай помешенеш Іана кийчьаь ца хилар. Хьайбам лелдерашц декхарийла ба Іана йиззз кийчо е.

Беррига низ тІабахийта беза хІара боахамо Дальенна хьайбай продукташ дІаДлара план кхоачаьшъра.

Республика къахьегамхошца доккийй социалистически декхараш тІаийнад тІаДаеГІаЧа Октябрьски революце 50 шу дузача юбилейни шера сийна. Уж толамца кхоачаьнцелга дукхагІча дЕькъе тийна хурглда е шу дика чакхдаккхарах. Цудухьа хІара предприяте, боахама кулгалхочун, хІара къахьегамоЧуй сийлен декхар да цу гІулакха низ кхо ца беш оарцагІЬалар.

Из декхар шоаш кхоачаьнцергхиларах бІубенна да Нохч-ГІалгІийнех арабаьннаб уж тахан шоай хьамсара ЦІей дезде. Цар дегаш чу дийшад КПСС ЦК тІаьхьехьа лешаш.

— Советски Союза къахьегамхой! Беррига ниРаш тІадахийта КПСС XXIII-ча съезда решенеш чакхъхара, пхе шера план кхоачаньгІа!

Къахьегама котоланошца белгалдоаккх республика къахьегамхошца шоай боча ЦІей. ХІаране дега чу декаш да тахан:

— Дальенна хийла Ленина хьаьв Советски Союза Коммунистически партиГ!

ОКТЯБРАГА

Сийлахьв Октябрь!
Біаргех иха дІайха из хий,
Міхо санна.
Доькъдеш а бера хьо,
Кер чу илла шийла из ша,
Малхо санна,
Бошабеш а бера хьо,
Шера ала санна йолга
Из ціе байракх
Лакха айиь бера.
Турпала Октябрь!
Даим хьаран хьанъ дварий
Уж фоартамаш
Кагьеш, оачаш бера хьо,
Хало, іотІьхьам тІаьлаьттарий
Дийлха деташ
Хьоасташ тедеш бера хьо,
Нохчой лоаца тІехьа болаш,
Дунен халкьий
Маншар кхайнон бера.
Беркате Октябрь!
Біаргаш дайна, дуне ца туш
Хьинарашта
Біарга-са луш бера хьо,
Цхьанна хана кьа а ца луш
Кьийсарашта
Толам баьхьаш бера хьо,
Болат санна «Іоаг» а бенна,
Гіоза хьий ниКъ
Тіемца бІаьккхаш бера.
Ка маврціа Октябрь!
БепІ...лоаг, кертад боккхаг! бала
Вай къмаанта
Качарбоаккхаш бера хьо,
Дерригдунен халкьий біаргаш,
Новкъоцдеш мо-
Хьайтахь хьожаш бера хьо.
Лаьттах хьегаш баьхьарашта
Диса - дита
Лаьтта луш хьо бера.

ОСМИЕВ Хьамзат.

СОВЕТСКИ СОЮЗЕРА ХОАМАШ

ДОКУМЕНТАША ДУВЦ

ПОШКАР-ОЛА. Советски Іаьхьала шовзткъе итт шу дизара-хьехьарчо документийн материалийн доккха сборник арахІийца моттигерча книжкин издательства «Марийски автономни область хьахьизар» аьнна цІи а йолаш. Из — пу хана йоккха ца хинназа марийски коммунистий отряде ленински партеиен Советашца гонаьхь къахьегаш дола адамаш хьоташеш лоаттаьйна кхоьсаен халача балхен дІъ шен ца (1917—1921 шш) громкольни истори.

ЧЕБОКСАРЕРА ЛАНХА ЭТАЖАШ

ЧЕБОКСАРЫ. Иасаза вІашІаРдаь цІенош эгарга хьалха хьалле доладенад. Чуваш столице. Советски паччахьалхен юбилей кулача лецга сихха деГІалоГІаш латтача гороза кварталаш та юкъе лаккха ураГІа гІоргІа уж. Дукхаза вІашІаРдаь парех эгара хьалхара эзаш — 54 квартира йола чуЦе ціа химически комбината болхлошца лаьрхІа за. Цхьа ха йоаГІаГІа тІерча этажий коралшкара эрахьежача волакси шера аренаш а. Хьалъеш латта Чебоксарски ГЭС а біаргагуш.

МОРДОВЕ ГОРОДИЙ ЛЕТОПИСЬ

САРАНСК. Скульптор Степан Дмитриевич Эрьзя, Хасана турпал, комиссар Иван Алексеевич Пожарский, дипломат Иван Алексеевич Бенедиктов, артистка Ия Арепина... Цу наьха цІерашц шерра йовзаш я. Цхьабакъзла, дукха баьц уж берригаш а баьхаш, лешаш, болх беш Мордовски автономни республика Арзатов яхача къаьнарча гороза хинназа хоьш.

Арзатова Іаьхийца исторех, цо хьабенача сийлахьча революционни наьхъах, хІанзарча башха - дикача цун гІулакхех дола хІамаш хоерза моттигерча издательства арахІийца «Арзатов» аьхьа Мордовски историкаша А. Захаркинас, С. Колесникова, Л. Пашутина аьлаь книжка дийшаРаштА.

ИРИСТОНА ИЛЛИАЛАРХОЙ

ОРДЖОНИКИДЗЕ. 83 шу дЕьнна Индрин Лаксиевич Таутиев — хІана Советски Іаьдала 50 шу дизара хетаьлча самодеятельни искусства Ерриганзовани фестивалага ший коллективаш кийчьеш йолча республика художественни самодеятельносте дукхха ха хьалхагІа дена хьажъ лоацаш хьаьдаГІарех цаІ.

Халкъа иллецара безам ший дьаьшкара хьайицаб И. Д. Таутиева. Цун репертуаре — Асланбеков, халкъа турпалах Чермеиах йола къаьнара хІирий иллеш. Шерра йовзаш я кердача коллоаха ни вадарах лаьца цо ше яьлъ произведеиеш а.

Иристона лоамашка хІанз итташ боккхий нах да иллеш дахарал совнагІа. Іешаш а ашарш а шоаш уттташ. Парех дикагІбаРаша шоай произведеиеш еклю республикански фестивала тІехьарча туре.

ЯКУТЕ ИСТОРИ

ЯКУТСК. Моттигерча издательстга кепатета эрдаьккхаЗ авторий коллективо кийчьаь «Якуте истори».

Дукхха ха чулоаш, кийжо — ший мукъах Якути эрсий паччахьалхенна юкъеча деиз тахаНарча вай деношка кхачалца. (ТАСС).

ТХА СОВГІАТАШ

РЕСПУБЛИКА йорта боахама къахьегамхой толвашца накъаболх дерригача хилкъа дезача денна — Сийлахь-бокхача Октябрьски социалистически революце 49 шу дизара.

Колхозийн совхозийн лаьтта лелдерашца, механизаторашца, хьайбаш лелдерашца дика къахьийгар ухх шера, цар сийленца кхоачаьнцйр Дальенна хьалхашкара шоай декхар.

Республикарг юртобехьама производство дикина дегІеннай.

Колхозийн совхозийн кхашка хьалкедийр дика хьийкъа алат, шекара свекла, кхийола культураш.

ДукхагІа дийбад хьайбаш, лаккагІа я цар продуктивность.

Цу дерригнешца а торо хилийтар паччахьалхенга алат, шекара свекла, кийсаш, ковртолаш, тІа доккхаза шера пяв хиннаш тьалга кхоачашъ. Кхоачашхинна йоалаш латт дуЛт, шура, фуаш доккха шера заданош а.

Нохч - ГІалгІийчен юрта къахьегамхошкара 1 ноябрь тІеккхочаш мехкагІ кхьчьаГ 138 эзар тонн алат, 16 эзар тонн свекла, 80 эзар тонн совгІа комсаш. ДідаХача шера ху хана заготовительни пункташка кхачийтачул алат 10 процент, шекара свекла — 44, ковртолаш — 31, комсаш — 15 процент дукхагІа дІаХийтйаб. Хьаьта дупх 8 процент, шура — 10, фуаш — 11, тІа — 7 процент дукхагІа кийчьаьдь.

Юрта боахама продуктий производство лаьхьаЛарг уж паччахьалхенна дукхагІа дукхагІа йоХкйр бахьан дола полхозийн совхозийн экономикин чІоагІьаннай, рентабельность лаьхьаннай.

Юртобехьама производство дегІа йоалаш дикна толамаш дьхьад Гудермесский, Наурски, - Сунженски, Урус - Мартановски, кхьчьа районий боахньаш.

Хьайбай масса в тайпара продукташ йоХкйр шера план кхоачийнйр Урус - Мартана района совхозаш, Гудермесский Наурский районий колхозашца совхозашца.

УХХ ШЕРА ерекинт-завода цехашта юкъе яьржача социалистически яхье хьалхара моттиг ДІа ца хецаш хьайоаГІа тха цхьоалагІча цеха коллектив.

Межидаьтта сийрда продукци арахецарна цхьайтта бетта план 28-ча октябре кхоачаьшъий оаХа. ХІаьхьаьлча декабрь бетта чотах арахийца продукци эзарш тоннаш. Ухх бетта 25—26-ча дийнахьа шера план а кхоачашъе лерхІ кОлЬективо. Арахецача продукцегІа ДІаЬда нах лоаЬбарах пачча-хьалхенна кхоДа ахча 450 эзар сом да. Цеха установкашта юкъе дикагІа къахьегарца белгалъаьнна я ит. Оксаннинкин, Бурдаковн, кІыбаРаш керте латтача установкай коллективаш.

П. БОРИСЕНКО,
крекинт-завода № 1 йолча цеха вокхкаГІвола инженер.

ОКТЯБРА ЦІЕЙ хьатІакхьчьад тахан. Ухх дезача денна доаГІаш дола къахьегама совгІат кийнДера хьинер кхо ца Даш къахьийгад тха Грозненски слюдяной фабрика коллективо. Цхьайтта бетта план 15-ча октябре кхоачаьнъий, планах лаьхьІа хиннаГул совгІа арахийца продукци йоаш эзарш сома маьха я. Къахьегама оксорлен план 18,8 процент тІеккхоачаьнъий, хІаьта арахецача продуцнера дІаБода мах 5 процент лоХбаб. Из бахьан доГІаш ухх шера паччахьалхенна кхоДа ахча 90 эзар сом да. Шера план 10—12-ча ноябре кхоачаьнъергІа фабрика болхлоша. Иштта дика къахьегама коллективанна ухх шера кІаштта «совгІаГІа РСФСР-а Министрий, Советен ВЦСПС-н карара-карара тела ЦІе байракх хьалхара ачкан премии еннай. Яьхь хьаьхьа латт Шулепко, Евгений, Кирин Надежда, Бечигаева Лидия керте латтача участкай коллективаш.

А. КОКУХОВСКИЙ.
Грозненски слюдяной фабрика партийни организаце секретарь.

ГРОЗНЕ ХИННА ТОРЖЕСТВЕННИ ЗАСЕДАНИ

ПхеллаГІча ноябре Грозненча Лермонтева цІерахча театре хилар Сийлахь - бокхача Октябрьски социалистически революце 49 шу дизара хетаьлъ йола городской торжественни заседани.

Заседани хьайийлар КПСС Грозненски горкома хьалхарча секретара нок. С. В. Сицельникова.

Гудбенарашца ІоаГІа гІоараш а детташ, массаЗар ваьла а волаш торжественни заседане сийлен президиум херрар. КПСС ЦК Политбюро.

Сийлахь - йоккхача Октябрьски социалистически революцех йола доклад йийр КПСС обкома секретара нок. О. А. Чахчиева.

Заседане хиннаРашта «Эрсий нах» яха К. Симонова аьлъь пьеса оттайир.

СССР ОБОРОНА МИНИСТРА ПРИКАЗ

№ 258

7 ноябрь, 1966 шу г. МОСКВА

Новкъостий салтий, матросаш, сержанташ, старшинаш!

Новкъостий эпсараш, инаралаш, адмиралаш!

Тахан советски халкъон цун денал йолча Герзанцарча Нижний ДІаЬда Сийлахь-бокхача Октябрьски социалистически революце 49-гІа шу.

Вай из болча Дальенна торжественно дезду из цІей, хІаьта творчески нисаш дегІаьлъалка накъа а йода советски Іаьдала 50 шу дизара. Халкъа турналерча кхьаьгаьмо захаре толамца кхоачаьнца КПСС XXIII съезда решенеш. Коммунистически партена гонахьа аЙхха кхоТаБеннача советски наха гойт лаьхьара политически къахьегамен хьинар, общественни декхар шоаш кІоаРгта кхеаЗдеЛга хьа а хьоьх. Коммунизм дезарна партс де лерхІараш кхоаБащдича кхьа а лаьхьурга советски паччахьалкхен экономически оборонни ниа.

СССР халкъашта дагалатТараш кхоачаш а деш. Коммунистически партен Советски правительствах ниБса чакхйоах ленински арахьара политика.

Цхьаьбакъда, дерригача прогрессивни адамлено дег тІара хьалловлаш йолча Советски Союзо лелдеча машара тІехьарча курса дуьзьалю Америка ВІашагІкийттача Штатий империалисташ кІерте латтача дуЗнен реакце.

США монополистически гІоЗарий бекка кхоХкаДеннад дунен халкъашта юкъера хьал, чоагІбеннаб керда дунен пІом хьарах боЛа кхеРаЗ. Дунен эзаздарча роль гучхьаьн пийна тІа а йийца, вьетнамски халкъа дуХьала тІом бёш я амёрикански империализм, хьхча мехий гІулакхашта тІеца юкъелех.

Машара гІулакха цІенкашта кхеРам ТІагосаш я малхбузенгермански милитаристий политика. Дунен шоллагІча тІема урокаш йиц а епна, йдерни герза тІаКъча а цІаьхьа шоай реваншистски планаш кхоачашъе гІорта а дага ба уж.

Коммунистически партен советски правительствам де мел дезар ду вай дьаЗен оборонни низ чоагІбара, эскари флоти хІанзарча герзаца, тІема техникаца ІалашдаРа. Ший халкъа, коммунизм хьалъара сийлахь-бокхача гІулакха шеко йоалаш мутІаЛца болча ГІаьккхий Герзанцарча Нижний бІуХой дами кийча ба шоай дьаЗе лорае. Социалистически содружества мехий вежарашца болча эскаращца барт бола уж кийча ба молдагІа а агрессор вохаве.

Новкъостий салтий, матросаш, сержанташ, старшинаш!

Новкъостий эпсараш, инаралаш, адмиралаш!

Сийлахь-бокхача Октябрьски социалистически революце 49 шу дуза да дьаЗкала дуви аз шуи, хІаьта боевойи политически кийчо еча, воинский гонах лаьхьаЧа оаш керда толамаш дахар а лов.

Сийлахь-бокхача Октябрьски социалистически революце 49 шу дизара сийна аз приказ ду:

Тахан, 7 ноябре, моттигерча ханах 20 сахьат дьаЧа тхьаьл иттазза йоккхий тоПаш ВІоьнцца сеЛЛ дда Вай Дьхен столице—турнал-городе Москве, союзни республикай столицашка, хІаьта иштта турпал-городашка Ленинграде, Волгограде, Севастополе, Одессе, турпал-крепосте Бресте.

Дьаькъала хийла вай сийлахь-бокхха Дьхе — Советски Социалистически Республикай Союз!

Дьаькъала хилда турпала Советски халкъ цун денал дола Герзанцарча Нийаппи!

Хоастам хилда Советски Союза вай Коммунистически партена — гордга вай кийнаш яхара дог урауттаЧечоа а уж йоахилга ВІашІтехьдоачоа а!

СССР оборона Министр Советски Союза Маршал
Р. МАЛИНОВСКИЙ.

БІУБЕННА ГІА БОАХАЦ ДОДА

МЕХКДАЬТТАГА БОДА НИКЪ

ТОЛАМПА къалъйгар ІІалаХ̄ а ворхІ шера малгІабика мехкдаьттаюша. Хьанал хьалхе хьоахачийр мехкдаьттен гаи яккхара план, планал соврІа 896 заар тоннан тІех мехкдаьттен 46219 заар кубенстр гаи яккхар. 1958 шера даьккхІачул 9,7-за дуккагІа мехкдаьтта даьккхар 1965 шера, ХІаьта газ—100-заз. 86700 заар сом пайда кхачаб паччахьлкхенга. Мехкдаьтта даккхарг ІІаборг мах 1958 шера 8,17 сом хиннча 1965 шера 1,09 сом мара дацар. Из дерриг ХьалхІар КПСС XXII-ча сьезла ворхІ шера планах бола решенеш иохачашъеи Малгіабика мехкдаьттаюша тІагІерта творчески кхъьегар бахьан долаш.

Семилетке хинна производственни темпашлох ца йолийташ болх бу кердача пятилетках МалгІабика къахьетамоша.

Уьх шера 9 бетта соахка цу хана доаккхаш хинначул 1,2-за дуккагІа мехкдаьтта даьккхад, 30539 заар сома паччахьлкхенна пайда а бенаб, ХІаьта соахка цу хана бенна пайда 24354 заар сом мара бацар.

1966 шера 1-ча июле денз «Малгобекнефт» НПУ планированен экономическе стимулированен кердача хьалашка болх бен я. Из дара кий-чо ешо боаккха болх бир, йоккха производства торонаш гучаьлар. Царех пайда ца болабаро кхы а пайден поощренне фонде даккхьен йола моттигашн хьалилийтар.

Хоший ма яй, экономически реформа е йиш хилийташ дола керрТера хьалаш поощрительнаьн фонд хьалхІийта торо тун бола рентабельности боарам хилча мара ма худца.

НПУ планированен экономически стимулированен кердача система ТІа яккхарн хиланна дардолаача боарамех йола предприяте фонд хьалхийтарен планах боагІачул 358 заар сомал кІеинГагІа хургбошашн пайда даккхе бевар. Пайда ца йитташ даккхе йиш хуьлу йолаГІе ах шера 50 заар тоннгкхы тІа а мехкдаьттаьа даьккхача.

Уьх шера ІІІ-ча квартале 167 геолого-техническе мероприяти арахьн бирур теха а даьккха, №№ 841, 863, 869, 822 йолча скважинашкара мехкдаьтта даккха додаларан кхы тІа а 26600 тоннн мехкдаьтта даьккхар, ХІаьта цу доладенна-ца хана денз даьккха мехкдаьтта 57020 тоннда. КеррТера производственни фондех пайда дитаГІа ешарн кхы тІа а мехкдаьтта даккхарен чотах ІІІ-ча квартале бьинна пайда (кердача суьтемах болх беча хана) 10465 заар сом хиндр, соахка цу хана 7930 заар сом пайда мара да хиннича. Иухьан болдоча доарІаІан ІІІ-ча квартаьлера выработка 1417 сом хилар, 1965 шера кхоалаГІа квартале 1101 сом мара ца хиннича.

Борзаьнгаьнна бьаьнна бахьна результаташ ІІалаХ̄ а шераца нийсьеш йоаьлаь даьнеш я: кердача системага-далаелеьа материальни поощренне фонд 85 заар сом гар, кердача хьалашка даьчча 230 заар сом, хьаьла хиннучул 145 заар сом дуккагІа. Социально-культурни мероприятеш фонд ер 45 заар сом, кердача системага ІІалаХ̄ а 197 заар сом, производствоьа дегІаьрг фонд 16 заар сом, кердача хьалашка 41 заар сом, и. кх. Д.

1966 шера 9 бетта соахка цу хана хиннучул 5939 заар сом дуккагІа хилар реализованнаьн продукции, хІаьта уьх шера ІІІ-ча квартале 2210 заар сом даккхаГІа ца из боарам.

1966 шера 9 бетта цхьаьна болхлочо шиг балтах ешарг даьхІачул 879 сом йийцар, хІаьта соахка цу хана — 821 сом. 1965 шера ІІІ-ча квартале 315 сом йийцар, хІаьта кердача хьалашка — 347 сом.

Лоацца аьлча йитташ я планированен экономически стимулированен кердача хьалашка «Малгобекнефта» НПУ-бахьа результаташ.

ІІхьаьнгІа, уьх-толамаш даьхьа дале а ладаьха ешаь хьоахачаьоаПраш а да. Кердача хьалашка-болх бирг новкъарле еш долчарех цьа иохачамбоаПар да материально-техническе снабжении кхоачамбоаПаш хилдеи постановщикашца дуХьалара договоранца ца хилдеи.

Малхьала-чехкаГІа кердача хьалашка лиха еза-транспортни конторе «Малгобекнефта» НПУ СМУ-ца, хІаьна аьлча дуккха а дакъа цар беча балхах тІеца да, ІІаьрча хьанйдача НПУ бен бена болх тІехьа.

Проектированенна йоьа лимиташ даккхьа еза. Проектно-сметни документаш ца хилдеи ешаь-ца производство дегІаьхьа чотах а лаьрІІа йоьа цхьаьйна обеспечи хьалъеьГа.

«Малгобекнефта» НПУ-на чуйоаГІа 14 контореи цехи. Промыслови машиннаькъагІарен СМУ-гарен ІІалаййаьхьа, болх дика бу цар.

Ерригача промыслана мехкдаьттен. Гаи яккхара план тІехьхоачашъеьй. Еррига хьаййина «Малгобекнефта» НПУ мехкдаьтта даккхара плян 100,6 процента гаи яккхара план 102,9 процента иохачашъеьй.

Белха гинагІоьль хьоьхамаш даьхьа. Мехкдаьттен гаи йоаькхача мастерашца М. В. Торий, А. Ф. Коков, И. В. Сычев керта латтаьа бригадаьаьа. Иштта дика хьоьхамаш даьхьа бутур детта конторашца. № 1 йолча контора планал тІех 1200 метр бутур техаь, № 2 йолча — 1000 метр. Цу шина а конторо бутур тохара плян 107,1 процент иохачашъеьй.

Бутург тохарга ІІалаХ̄ аьр лехьдарах 9 бетта бутур детта № 1 йолча контора 216 заар сом № 2 йолча 368 заар сом иоьдаьл.

ДикагІоьль даьхьа толамаш даьхьар мастер И. А. Атаршкин С. Ц. Далаевн керт латтаьа бригадаьаьа. Бутург тохара плян тІехьхоачашъеьй цар.

Оксарле лаьха йолаш кхъьег мехкдаьтта доаккхача операторашца М. Н. Ахильова, И. Ф. Мединдева, бурурдеттаргаьна М. А. Агиева, Э. Багадова, ГІишлоп еча Ю. Мужуковна, ььаьнаьа ІІхьаьр Дугиева, поездаш лелаеча машинеста Л. Ф. Лимиченко, электромонтера А. А. Марченкоо, кхьчар.

Пайда доаккхаш болх бен я Х. К. Самтиев керте латта транспортни контора йоккха колтечаьнна. Ц. Б. Бетта НоагІа муьхь-дІа'ноха кхьхара плян тІехьхоачашъеьй цо, 60 заар сом гаргта пайда а доаккхаш.

Советий Іаьдала 50 шу дизарга сийна социалистически яхь лаца аьлна «Старогрознефта» НПУ коллективе баь тІаьхьехам хьал а лаьца, Малгіабика мехкдаьттахоша кердА доккха дикаг тІаьйнаьл.

С. ПЛИЕВ,
«Малгобекнефта» НПУ начальник.

КЕРДАЧА ХЬАЛАШКА

НОХЧ-ІІАЛГІАЙЧЕН мехкдаьтта доаккхача промышленности предприятешца юкъе аГара хьалха 1966 шера 1 апреле планированаьн экономически стимулированен кердача хьалашка болх бе йоладеьлар «Старогрознефта» мехкдаьтта промыслови управленин.

Мехкдаьтта промыслови управленин планированен экономически стимулированен кердача хьалашка болх бе йоладеьлаьхьа дика кийчо йийр ду ГІулаьхь. Тоаййр НПУ структура, органьаьхьар «Правобережный» яха НПУ, № 3, 4 йолча цин промыслан цаі йийр. Іанарен хий Іалашдарен шин цехах а цьа цех йийр. Балхаш цин керда техника мехкдоаларг а.

634 кІоарга насосни скважинах 567-нена телемеханизаци яьй, 7 хи насосни станцех пеннена автоматизаци яьй. ВІаштІехьалхьхьан управленерча цехашкарча инженерно-технически болхлоотча экономически яьшар Іомадеьта, 887 болхлочуьнн 177 инженерно-технически болхлочуьнн гоазал лахчььй.

Фут НПУ коллективе планированен экономически стимулированен кердача хьалашка болх барах хьаьхинна?

Продукцена реализаци яха боьхонца хьажа чІоаГІъаь кердача хьалашка болх беча яха бетта йиан 2,6 процент тІехьхоачашъеьй. 14 заар тоннан дуккагІа мехкдаьттен 1 миллион кубнчеи метрах дуккагІа поощренинг яьй.

КІеинта дебит йолча скважинаьй экономически эффективностга хьажар. Гучалаьлар 15 скважине решебаьйна йоьаьш хилар.

Производства экономически эффективность лакхьар а цу еррига торонех бизнаГІа а лаьцна а пайда эцар а дуьхьа НПУ коллективе сезаьйНІ-на цьаьна боьаьна расчета керда формаш кхъьеьоаьаьй. Кийчаьаь йиъ промысла расчетни мальаш. Пар торо лургьа рентабельно бодо байта а, хьалІаоаГІаьна пайдаьта хьажжа производственни цеховой материально-поощренне фондаш ваьаьгІочуьнна.

Уж вай мел лийна-болачиг даьхьалаьлеа а дуьхьа кхоачамбоаПаш, новкъарлешъ, халонашн нийелу планированаьн экономически стимулированен кердача хьалашка болх бе йьнача НПУ коллективна хьалашка.

Нах чубаьна цІенош, кхуьйна-бытоьна ГІишлоп хьалашка хьаьхьаьтаьаьа ахчаьн мазмарра материальни-техническе ІІалаПо ца хилар бахьан долаш пайда эца ваьаьтІехьаьлаьл.

Торговле министерства иях бечь организацештен предприятешта иохачах хилаьа йола бохьана орга-низаторашца оборудованеен ялу-бапта, цІена уголовкашца театральни реквизитташ лимиташ ца йлар бахьан долаш мехкдаьтта промыслови управлене ВІаштІехьалаьлаьл ца, ГІулаьхь хьоастаьлаьа фондаш бизнесе пайда эца, иий культура учреждеьнаьа йиш хийтье.

ХІаьна а хьаьа лаьлаьа за НПУ йолча фондаьх пайда эцара, поощрени ГІишлоп, хьалъаьра организацийн ВІаштаГІйоллаьра дош. Цу ГІулаьхьа сена лоаттулу БорсІанефта керда-ний развелочин районе ГІирсаш хьаьдеГІа, дийнаьхьа бусе 600 заар кубнчеи метр а йолийн йоьгаш ГІаьтта газ сопкара 20 километр газопровод йоллийта.

Уж халонаьн иохачамбоаПаранна сиьагІа ІІалаГІаьр тоор хулийтаьрг кердача система кьтонех дикагІа, бизнаГІа пайда эца.

А. ТОРГОВЦЕВ,
«Грозненефть» объединенне техника экономически лаборатори начальник.

Социалистически Къахьегама Турпалаша дувц

Пятилетка хьалхарча шера наччахьлкхенга 560 тонн шура йоьха еаьш яр тІа форма. ХІаьта йтт бетта екхар 8205 центнер я.

Тхьаь бнъ етт ба сога. Уьх шера царех хІаранегара планах 2500 килограмм ешка еавча 3200 килограмм ешка еавча 3200 килограмм ешка социалистически декхар тІаийлаьр аз.

Октябра цІейна къахьегама сорлІаг ийчдеш хьайбаьта довгІІа ГІулаьр дара хь, иза ца кхобеш къахьегарах хІара Іаттагера 2800 килограмм шура йьнхьай аз. ХІинка цхьаьгІа декабрь-ІІаьхьачиг ййсьа ГІешІш декхарш хоачашца дага я со,—аьлар «Назранонский» совхоза Аьлтий-Юртарча отделенеи хьайбаьта лелаеча ферма доарха Баразхоева Лемпас.

Уьх шера хаттама хьалаш дика хиндедеца а камаьрша хьоьхьам беннаб кхаш деладерашта лаьтто. Гурахьен бІаьстен юьхьенд дув ялаташ чІоаГІа хьийнкар. Къььстта ниъ кхелаьГ гурахьен дув кІа. 424 центнера тІара планах 9330 центнер яккха еавча 10299 центнер яьнхьай.

Октябра цІей сийна яхьс бьаьнача шекара сеевла кхеравца 210 гектар шекара сеевла чуийдай. ХІара гектара тІара 300 центнер мера оьла бьаьккхаб. Из планах лаьрХІаьчул 110 центнер дуХьарІа хуьл аьлар «Красноармейский» совхоза тракторно-полеводчески бригада бригадира Кагерманов Оалхазара.

Уьх шера 40 гектара тІа шекара сеевла ВІаийнаьр оаха. Шекара сеевла ВІаийнаьча хІара гектара тІара планах 185 центнер мара чуьн ю лаьрІІаьн 500 центнер чуьнг. Ваьна социалистически декхарш ІІаийдар, хІаьта кхеннаьн шекара сеевла чуьнг ІІалаиййаьна хьайра хьаьхьаьр социалистически декхарш а тІех долаш — хІара гектара тІара 550 центнер яьхьаьр.

ХьалІаоаГІаьна 1967 юбилейни шера 80 гектарах хІаранг тІара 800 центнер шекара сеевла яккха социалистически декхарш ІІаийдар оаха, аьнна, ВІийар Шьаьла районе «Джалкъ» ялаьна совхозе шекара сеевла кхеенна звенонна кулгалдена Муслиева Тамарас.

Пятилетка хьалхарча шера лиха къахьег креейнг-завода коллективе, аьлар СССР-а Лаьхьхьарча Совета депутата, Социалистически Къахьегама Турпала А. С. Клепова. Еррига-союзни социалистически яьхь зог ГІоздоаГІа къахьегама толамаш даьхарах хьалхарен шоллагІчен кварталаца СССР-а Министрий Советен ВЦСПС-н кагара-кара тела ІІе байраьхьа енна тхона. Иштта лаьца лелаеш коллективе сийлен цІен.

Са сай вахаре а чІоаГІа доккхий хиндмаш хиннаь: социалистически къахьегама турпал яха сийлен цІи еннай, СССР-а Лаьхьхьарча Совета депутаталла херзаь.

Айса ГІулаьх даоча нанаьхьхьачаьта тІехьара пятилетка хьалхарча шера 10 бетта 680 курсх кхеьй аз, хІаьта новкъоста тІехьара хІинзе къьхьоастаьй 457 курсх.

Хьалхарчаьта тІехьара хьа мел къоастаьх курсхаш дийна долаш эзе ча 7130 центнер хилар, хІара курсха дозал 15,6 килограмм долаш.

Из ду Вай Дьхонна, Октября 49 шу дузача доаца новкъостаГІаш ца йийцаьйна, йоьх «Гудермесский» яьха совхоза дьхьаьнна-товарни ферма къьхьарг лелаеча Цапок Марфа Андреевнас.

СОВГІАТАША ДОГ ГІОЗДАЬККХА

«СТАРОГРОЗНЕФТА» мехкдаьттахоша ІІалоладаь патриотически гІулаьх чІоаГІа кхоабаьдеш, хьаллаьцар № 432 йолча ДІа-юха уьхча механизированни колонна баттаГІаьна коллективо.

Сийлахь-боккхача Октября 49 шу дизарга сийна кхъьегама вахте а этта, тха колонна коллективно хиннаь хьалха рапорт делар ши ГІаийца дехкараш толаме кхоачашдарах. Ийс бетта программа 101,5 процент кхоачашъьй, планах 9,7 заар сома бе лаьрхІа хиннна ПаІда 54 заар сома бар, хІаьта болх бечча цхьаьн сага ІІалаГІаш баь болх 130,9 процент ба. Иттг бетта плян а тІехьхоачашъьй оаха.

ХІинца ваьштта ер шоллагІа квартал а тха механизированни колонна коллективо карара кара тела РСФСР ГІишлошъьча министерствен ГІишлошъьча боллхоп профсоюзна Центральни комитетен ЦІе байраьх а лелаеш.

Атта БаьккхаГІаш из толам. Іаьлаьмте шера да тха колонна кхоачашъьйна ГІишлоп балхий географи: цунна чуйоаГІа Наьсарен, МалгІабика, Сунженски, кхьйола районаш.

Цудухьа, объекташ ваьштта гаьна ДІа-юха енаьнна йолча хьалашка толлу баккхара доарХІаме ГІулаьх хилар кхъьегарн иййса ваьштІехьбаккхарах, ГІишлоп материалашца объекташ дина Іалашъьра, хІаьна ГІишлоп доаГІ-доаГІаьна дІаотадарах.

Иоккха ГІойле йийр ерригача ГІишлоп бригадашца кхъьегамах аккордни аккордньи-премиальни-мах теш оттаброн материальни стимулировани юкъйеолаьрон. Цу системах «авансах премеш» теш поощрени е лаьрХІаг хаьал ХІаьна объекташ хьаьлъа аьхарн плян иоохачашъьрахи.

Иштта белгалдаккхаьна дарг-даш, ГІишлоп материалашца кхоачбеш ца йолийна производственни задачеш кхоачашъьрен даьхьа кхоьдьа ахчах 3,2 процент шоай хьалха латтаРашца ДІаденна бригадий хулгаьцоьна боьхо дуп йоьа мастера фонд боккхача доарХІаме хилар.

Производствена дикача оагІоьрахьра новкъостаьл дир болхлой творчеси активность ай а, еш. Іилман ларда тІа къахьегам ваьштІехьбаккхаьр. Из бахьан долаш алхда, уж-шера кхоалаГІа кварталца къахьегаьна. Цунна ГІишлоп ГІулаьхь. Уьх тІехьарча шераша хча хьалхийнад опыт йолаш, болх цІена беш. Дог цІена долаш, къахьегам дукхабеш, шоай говзаче кулгаьнчен доккхий хІинца кхоачашдеш болча ГІишлошъьрий бІарча эсхар. Массехи шу да наменщица Цороева Хьадиса Яха ГІишлоний балаьш да еза. Колонна балхаьца юкъе сихха сий лаьхдаь хайна цунна, ГІад а яхе ДІаларг по ший опыт кердА ІІІабаьккха болхлоча-техникаьца. Цудухьа, бе а боьГІаш, бизза мах баьб цуьн къахьегама партеи правительствен — цунна деннад вай Дьхьен доккхийна дола совгІат — Ленина орденаьн. «За трудовую доблесть» яха медаль еннай комплексни бригада бригадира Патиев Тухана, «Отличник строительства» яха РСФСР значительнаьн еннай Хадуьхоа Саинната, Камурзоева Панкийна. Цхьаьнна ГІаІаьт ца доаллийташ, цІена болх беш хьаьбоаГІаьна цу болхлочуьнгІ цІерашн дина йовз вай республике.

Иоккха ГІойле ваьш ерригача ГІишлоп бригадашца кхъьегамах аккордни аккордньи-премиальни-мах теш оттаброн материальни стимулировани юкъйеолаьрон. Цу системах «авансах премеш» теш поощрени е лаьрХІаг хаьал ХІаьна объекташ хьаьлъа аьхарн плян иоохачашъьрахи.

Иштта белгалдаккхаьна дарг-даш, ГІишлоп материалашца кхоачбеш ца йолийна производственни задачеш кхоачашъьрен даьхьа кхоьдьа ахчах 3,2 процент шоай хьалха латтаРашца ДІаденна бригадий хулгаьцоьна боьхо дуп йоьа мастера фонд боккхача доарХІаме хилар.

Производствена дикача оагІоьрахьра новкъостаьл дир болхлой творчеси активность ай а, еш. Іилман ларда тІа къахьегам ваьштІехьбаккхаьр. Из бахьан долаш алхда, уж-шера кхоалаГІа кварталца къахьегаьна. Цунна ГІишлоп ГІулаьхь. Уьх тІехьарча шераша хча хьалхийнад опыт йолаш, болх цІена беш. Дог цІена долаш, къахьегам дукхабеш, шоай говзаче кулгаьнчен доккхий хІинца кхоачашдеш болча ГІишлошъьрий бІарча эсхар. Массехи шу да наменщица Цороева Хьадиса Яха ГІишлоний балаьш да еза. Колонна балхаьца юкъе сихха сий лаьхдаь хайна цунна, ГІад а яхе ДІаларг по ший опыт кердА ІІІабаьккха болхлоча-техникаьца. Цудухьа, бе а боьГІаш, бизза мах баьб цуьн къахьегама партеи правительствен — цунна деннад вай Дьхьен доккхийна дола совгІат — Ленина орденаьн. «За трудовую доблесть» яха медаль еннай комплексни бригада бригадира Патиев Тухана, «Отличник строительства» яха РСФСР значительнаьн еннай Хадуьхоа Саинната, Камурзоева Панкийна. Цхьаьнна ГІаІаьт ца доаллийташ, цІена болх беш хьаьбоаГІаьна цу болхлочуьнгІ цІерашн дина йовз вай республике.

№ 432 йолча ДІа-юха уьхча механизированни колонна начальник, Наьсарен-Вокзале.

ЦІИ СИЙЛЕНЦА ЛЕЛАЮ

СОВЕТСКИ мехка вахаре дог тохаДолийташ йола событи — хьамсарча Коммунистически партеЗ XXIII-ча сьеаг хуьла ленен гаргахьаьчча ханна гучаьлар хуьл техноЛогически хьоьхамаш колектив доккхагІа дола социалистически декхарш дувца а ІІаьца а аьнна. ІІеХьаГІо, социалистически яхьа йогаш яьчуьл ІІеХьаГІа профессиональни союзний областей совето дьхьІар тХа установках КПСС XXIII-ча сьезда ціерах йола установка аьнна цІи тІила. ЧІоаГІа еайир тха колектинв. Цхьаьхьа цо доккха декхар тІа а лелаеш. Цудухьа тахан, Сайлахь-боккхача Октября 49 шу дуаа ди вай дьхьенд БелгалдаккхаГІа цийнаьха, тхона кхьаьста хоа хет, из еза цІи установка коллективо сийленца лелаеш хьалрах хоам бен.

Октября сийна вахте а этта, доккхий тоаМаш дьхьаьл установка коллективо. Мехкдаьтта продукташ яхара цІьаьйта бетта план 31-ча октябре кхоачашъьй. Декабрь бетта чотах коачача парафина а кІаьчА мехкдаьтта продукташ а тоннаш яьхьай. Хьаьеш йолча продукцеГІа ДІабода мах лехбар бахьан ца йийцаьйна. Из ваьгІочуьнна ГІулаьхь. Цудухьа, ваьштта ер шоллагІа квартал а тха механизированни колонна коллективо карара кара тела РСФСР ГІишлошъьча министерствен ГІишлошъьча боллхоп профсоюзна Центральни комитетен ЦІе байраьх а лелаеш.

Атта БаьккхаГІаш из толам. Іаьлаьмте шера да тха колонна кхоачашъьйна ГІишлоп балхий географи: цунна чуйоаГІа Наьсарен, МалгІабика, Сунженски, кхьйола районаш.

Цудухьа, объекташ ваьштта гаьна ДІа-юха енаьнна йолча хьалашка толлу баккхара доарХІаме ГІулаьх хилар кхъьегарн иййса ваьштІехьбаккхарах, ГІишлоп материалашца объекташ дина Іалашъьра, хІаьна ГІишлоп доаГІ-доаГІаьна дІаотадарах.

Иоккха ГІойле йийр ерригача ГІишлоп бригадашца кхъьегамах аккордни аккордньи-премиальни-мах теш оттаброн материальни стимулировани юкъйеолаьрон. Цу системах «авансах премеш» теш поощрени е лаьрХІаг хаьал ХІаьна объекташ хьаьлъа аьхарн плян иоохачашъьрахи.

Иштта белгалдаккхаьна дарг-даш, ГІишлоп материалашца кхоачбеш ца йолийна производственни задачеш кхоачашъьрен даьхьа кхоьдьа ахчах 3,2 процент шоай хьалха латтаРашца ДІаденна бригадий хулгаьцоьна боьхо дуп йоьа мастера фонд боккхача доарХІаме хилар.

Производствена дикача оагІоьрахьра новкъостаьл дир болхлой творчеси активность ай а, еш. Іилман ларда тІа къахьегам ваьштІехьбаккхаьр. Из бахьан долаш алхда, уж-шера кхоалаГІа кварталца къахьегаьна. Цунна ГІишлоп ГІулаьхь. Уьх тІехьарча шераша хча хьалхийнад опыт йолаш, болх цІена беш. Дог цІена долаш, къахьегам дукхабеш, шоай говзаче кулгаьнчен доккхий хІинца кхоачашдеш болча ГІишлошъьрий бІарча эсхар. Массехи шу да наменщица Цороева Хьадиса Яха ГІишлоний балаьш да еза. Колонна балхаьца юкъе сихха сий лаьхдаь хайна цунна, ГІад а яхе ДІаларг по ший опыт кердА ІІІабаьккха болхлоча-техникаьца. Цудухьа, бе а боьГІаш, бизза мах баьб цуьн къахьегама партеи правительствен — цунна деннад вай Дьхьен доккхийна дола совгІат — Ленина орденаьн. «За трудовую доблесть» яха медаль еннай комплексни бригада бригадира Патиев Тухана, «Отличник строительства» яха РСФСР значительнаьн еннай Хадуьхоа Саинната, Камурзоева Панкийна. Цхьаьнна ГІаІаьт ца доаллийташ, цІена болх беш хьаьбоаГІаьна цу болхлочуьнгІ цІерашн дина йовз вай республике.

Д. ГОРЬКОВОЙ,
Грозненски нефтемаслозавода № 40 йолча КПСС XXIII-ча съезда цІерахча установка начальник.

Экономически реформа хьалхара итогаш

Кхоане кхы а хозагІа хургья

ПАХАДДАШ эргалоьлаш, хуьчалцуш хьайоаГІа аргунски промышленни комплекса картера заКва ловрхІаш йола «Пищепаш» яха завод. Цигга болх беш я керда станокхи, аппараташ, чаьна завода болхлоша хьаьо шушаш яьа автоматаш. Вай республике ДІаьхьаьна а ца Іеш механика дуккхача городашка ДІаьхьоьн уж. ПІадаьхьа шерашка бетта цу тайпара йола ши аппарат — нара аьхьаьнцар завода коллективо. ХІанз планах арахьеч итт аппарат. Цох а кхоачаьнгІ Іац завода болхлой. Сентябрь бетта арахьцар 11 аппарат, уьжьна аппараташ арахьцай октябрь бетта а.

Завода болхлой «ІоагІа гатуьсаш ба шоллаеГІа корпус хьаьлъ йолаш. Цу завода пІерспективаш «ІоагІа доккхий я. Цудухьа доа тийша хьаьо болхлой хьоаеначу.

Завода цхьа дезал санна барттайна хьаьчьеаш ба дуккхача къаьмег бола нах. Царна юкъе да эрсий, ІІалгІай, ногчий, ярмалий, кхьна кхаьнех бола нах. Дикача кхьаьеегна толамашца нахьа бокхаьр уж октября дезача цІейна. Уж тенкаш кхы а лаьхьаьн керда социалистически декхарш тІеЙцадаь шу Советски Іаьдала даьнна 50 шу дизарга нахьа болгаш.

Социалистически яхьь хьалца латтачарех да А. Базорхин. Завода ю болх бу дукха на ю, тІедиина кхаьгарах из ца воазаш саз ваг цига.

Слесарга-наладчика гоазал дика карарегарлой ю. Керда болча бакьхьана-наха ІІоагІа новкъостал ду, ший опыт ділану. Мичча хана а кийча ва из ишкол новкъостаь ба. Завода хьо дикагІа вола новкъост малув ваьна оаха долча хаттарга жоп луш, ю аьлар, заводера берриг болхлой. Иштта из хилаРах массане а сий ду цун. Из сонна дика болх беш ба цига нк. Кокоин, Закриева, Нужаева, Дадаев, Сухомлинов, кхьбараш.

СУРТА ТІА: (аьрдехьара аьттехьа) фрезеровщик В. Кокоин, йоккхагІ-йола диспетчер Л. Закриева, слесарна-наладчик А. Базорхин, токарь А. Нужаев, сверлошик Д. Дадаев, сварщик Н. Сухомлинов.

Л. Юрова текст.
Н. Кобиашвили сурт.

ПЯТИЛЕТКА ХЬЛХАРА ШУ

Республика юртобахама кьаьхьгамлой доккхачу кьаьхьгама толамашца наьна ваьлла Сийлахьбеккачу Октябра цІийна.

Лика Къаьхьгайн ух шера совхозийн колхозийн кхаш лелдерашца, механизаторашца. Сийленца хьоначашдеш Даьхен хьалхашкера лектар.

Паччахьалхенга ялат доккхаг пятилетка хьалхарчу шера план толамашца хьоначашлаьн.

Юртобахама продукташ яьр лакхалдарах уж паччахьалхенга дукхагІа йоккхарах боьханий экономика лаккъенний.

Юртобахама производства дегІаболадеча кхача боьхамашта сина дика гІулакхаш карагІаьхьнад Сунженски районе боьхамашта а.

СУРТА ТІА: ялат лаийдау Сунженски районе пунит. Хьажийн йоьхьеш латт.

Н. Кобишавили сурт.

ТХА ДЕГА ЙІОВХАЛ ХЬОНА, ДАЬХЕ

ТІОАЛІГІА дегаш тРаьтта кьаьхьт советски наьа КПСС XXIII-ча съезда решений чакхйаьхьгІа, кердача пхо шера план хьоначашца. Дерриг ца советски хьалхьца ца парте планаш хьоначашца кьаьхьгаш ца Нохч-ГІалгІайчен дукхаг ваарш болча кагийна наьхен меХХарийн доккхаг вехар ю.

Производствен продукташ яьр лакхалдарах уж паччахьалхенга дукхагІа йоккхарах боьханий экономика лаккъенний.

Юртобахама производства дегІаболадеча кхача боьхамашта сина дика гІулакхаш карагІаьхьнад Сунженски районе боьхамашта а.

СУРТА ТІА: ялат лаийдау Сунженски районе пунит. Хьажийн йоьхьеш латт.

Н. Кобишавили сурт.

Шийла ГІалгІайн ТАССР-ан Нохч-ГІалгІайн обкомна хьалхара секретарь, ГІалгІайн АССР-ан Верховен Советан президиумна председатель Ахмадов Ибрагим Ибрагимовичо ТІА ваьлла ТІАЬНАЬ ЙІОЬЛЛАЬ ЙІАЬЛЛАЬ ЙІАЬЛЛАЬ.

ЛОРА ВАХАРАХ...

Ханал хьалха, Эльдархан Юсупа хоз бутт баьнна хана, да кхалха а вкелха наьнца вискар кІаьнг. Цу хана, Октябрьскан революци ялалехьа хьалхара шерашца дукха хао бІаргІийра да а воацан бисина дезала. Цул совгІа ваьнна Іаьнаьрча Нохч-ГІалгІай республика территоре тІа дукха лазараш дар, хІинхьа хьоьгІ яр, ханал хьалха дукха довра нах. Дукхаллаьн. Іа бахьан долаш а дага деза хиъна мег Гехи ГІарча кхуьш воагІаьчІ нохчий ІаьмІагаьчІа сага лора говзта Іоьмне. Іаччахь воьхна ханаьг дага дехача а из кхоачаьцце хала дар. Цхьаьбаьнца Октябрьскан революци хиначуьл тІехьаьГІа хчиладар-ваьг бергІгаьчІа мехка а Нохчаче а вахар, 1924-ча шера деша а шиз дага латтар кхоачаьцце а ламрІІа горгІ. Ростов ловда Эльдарханов Юсуп. Коммунистан парте ченалла вода из.

Хьалхара бетташца дукха хьалонаш нийслора Юсупа, цхьаьбанца ший дагардар кхоачаьцце тІергІаьа іаьмІагаьчІа сагІ уо лорра. Больнице санитаралла болх а беш рабфак хьакъоьрг. Цу ГІехьаьГІа медицинскан институте лецна вахар, 1931-ча шера тІехьдика дешаш чакхйоаккъ цо институт а. Советски Іаьлал даьнначу тІехьаьГІа эгтара хьалха лор хиина нохчо Эльдарханов Юсуп ма. Институт чакх а йьхкха цІаьечІа, город Грозне республикански больнице йор— ординатор воацаш діаболабир цо болх. Цу тІехьаьГІа из кІиор Грозненски медицински техникума директор.Ийс шу совгІа ха йьхкар Коврий Юсупа здравоохранение городской отдела заведующий воацаш. Цу хана геттара кІезнга бар лорашц, уж тоаш бацар. Цудухьа ди а бийса а ца хьовсаш, сеплаР дуй да хоаш болх бу нохчо Эльдарханов. Денгара денга лаьхХора цо хиурга говзал. Даим дешар медицинскан йиннжаьхи журиаьлаш, нерделар хьаІомадора, поликлиникие болх а беш опыт Іоайора. Бокъонца йоца экзамен яр цо йх операцеш. ХІара баьнкчеча толамо дог хьестар хьонача лора.

1940-ча шера кІезнга бар гаьнна ловмашца уллачА Шатовскин районе лорашц. Цудухьа ше ракъа а хиина цІиа неттгер хиурргалца балха вахар Коврий Юсуп. Нийслора бахача ваха дарбшц дора мисгар керте а воагІа, большаьнгІан сьеда лацар сиина боп ваьна гоман бакхоьра сиина, цьаьнеца ваьХа іа ешаш, ерриг а шиз ергІаьнолаш.

— Полковник Беликов! Вай барашне горгІ хьаьнгІаьгІ, сеплаьнгІ ваьнна! цІаьнгІ цІаьнгІ хІаьнкъа хІаьнкъа дІаьнгІаьнгІ хьаргІолаш, штаб а тІехьа горгІе іочуьхьаьча бакъаьхьа хурггаьларгІеш хьо!

— Ай мичаьр, полковник Соколов, сона хетачоь, хьо хилча нийсаьгІа хургда эгтара хьалхо горгІе чуьодер, хьо эрсий эпсар хиларх таррА. Говодера бахарой а сиина ваьна ца. Цу совгІа ваьнна! цунах ваьккъа а хьо шоашца хилча кастагІа хоьхьаьрца мостаГІа... ХьаьгІа чуьхьа-м лоаДама хІаьна мичаьр... Вай уьх саьмаьте хІаьнкъа дІаьнкъаьгІ ма вий ер тІехьаьха тІаьІа воацаьца ваьна ваьгІий банде-м.

— ХІа, хІа-а-а, нагаьхь сина ваьна дапе-м (ниийшца ваьха хьо, хІаьнга а іа лелеер, уьх хІинкъ ваьІІан са а кхуьш-м хІаьна дусаргІаьгІ) вай уьхьа же тергаьм — цига бийшаб уьх тІаьлаш ювхаргаьш.

Шийна дера хиннар новкъосто ихетедарх, цун цок сеьхерх разаволаш, яплаьвш а еш, йоккхийна тоГІешта дІаГІаьдар полковник Беликов. ХІара полковник Соколов кхы а дуьхкаГІа рьъза а воацаш, белаьмаш а уьзаш, чІоагІа саБІаьра а, ешаьнгІаьгІ ма ца кхиор нокъа а доаьш.

— ХІа-а цьхьаьца да хьона, полковник Беликов, дийна воацаш кІаьнгІаьгІ, комиссар, ГІаьхьа дІаьнгІийкадІаьгІ хьо доІ! — аьлер цо Дааодова Беликовна тІехьара тІе.

ХІаьта цу ханнА, ІІоштеи берда Кисте эгІаьна ІІеетгІаьгІ ІІоштеи берда хьо а тебаш, лоаьмашкхьа хьалгІерташ ши саг гар. Сеьвда делегаташ геттара хелача хьал іа тІе хиларх кІей полковникан тІийшиг баІаьх ІІаьнгІ хиларх ГІалгІайца, дІаьнгІа, ваьнна, комиссара бохийтаг бар уж.

КІайбаРаша го баьчк, корпуса коарча ваьхьа цхьаьх группагара кхыча группАга а воацаш, ГІаьнгІа ваьнна, кийнна тоГІий дІаьнгІаьгІ а шоаьхьа а етташ доГІ но листа — ухеча кагийча тоГІий пхорчех а хьаьккаш, а воацаш ловлар СергО.

Нна Бехарийн шеьх баьнкарийн деанна ура а а отгаьдеш, массанхьа а хоаш дар цун лер.

ХІаьта дІа, цІеноашца, «Іур эгтаи седнкьан доІчо, цхьан цІаьнг ву чІерам а сеГІа, ГІаьгІ листаш а ехьа гоРодаьрин гаьнарча іортаьцарин бувзам яІаштІехьБаьнка кьаьташ ца дезаш воаллар Асланбек.

Цхьаьнна тІехьа шоллаГІар воаьлаш, бовлоно хийна а боаьхаш дІаьхьа оарц дакхьа уэийташ бола пах. Маврша вусаргайн-хьоГІ аьнна хетаГІуш, сеплаьнгІ гІулаьх из доІІашехьа а ранда хийна, ГІаьгІ ца ца ехьаьчаьн ювх ца боаГІаьш бисар дарех дукхьхьа.

МостаьгІийн сеБІаьрдеина хьувз. Сьаьда делегаташ ГІаьгІ ца ГІаьгІ ца ЛІаьпа кардбиг бедам бовлаш хиннабар ушш, большаьнкІийра шоаьш хьалхьхьочча городе-ГІурра а кІурра ауІорпобедаш.

Дов тІа-тІа сиЛлуш доагІар. ГІаьгІ ца ГІаьгІ, ерриг хІара ца дозаш, сеплаьнгІ листа дуьлар гергаьш.

Аьшка карта тІехьашкара кІаьнгІаьгІ мара гергІ давацар, цхьаьбанца, шоаьш кхоаьсаш Іоаьа топ цер кийнна ГІоаьгІ. Дерриг хьаьгІа эгташ цигара топ массаьа яІ, ІІаьна хаьаш, ваьнна, хьаьхьар топ кхийтеча доарахочуьгІа эккха цІоГІа а вала воаллаьнгІа боаьа уьзаш.

ХІаьна-ІІаьна шо дІа ма ловдий ваьнна мостаьгІийн а хеташ долча кадетски корпуса ціеношкара дІаьнккъеча гогродаьх дерриг Тирмал дехьара дІаьна кІайбаРаша дер. Аллха Курски сеБорхьин хоьгІ-ІІаьнца ціеноШ кІайбаРаша ІІоТа а дІа доІІа цунна іоТІаотташ доІІа гороДа дехьаьн мара дІаьнца кІеззнга мара боаьца цІеноа эскархоьта кара.

Саид ЧАХКИЕВ.

КАПИТАЛА МЕХКАШКА

АНГЛИ

ЛОНДОН. Віалла а яра ца хьаьа социалЙ продукци «Бритиш мотор корпорейшн» (БМК) яхьа Англе эгтара Кенккъачарх йолча автомобилиьн компане предприятешка. Бирмингемерча, Оксфордерча, иэьна городашкерча цу ТІехьаьГІа ЛІаьнгІа ворхІ ца ца беш ларт 30 эзар гергга болхло.

Производство социалра хьоьгІаьчІаьнгІ довацаш дола бахьан да Оксфодерча заводеро балхлой дІабаьхьаьр дуьхьна болхлошца ньорхьаьн болабир. Цаьрна нах тІехьаьГІа цу хьа комПаньен администрацин хьалхийаьнгІ предприятеш хаина дІаьнъаьвеш хилар.

ХІаьнле а БМК заводашка болх беш йеІа 38 эзар гергга сиг дизза довацаьна кІІІрашна болх бе оттаьвеш, цунга хьаьнна вовзаш а ладІаьнна. Иштта хьалхаьнарчу уьзГергга деношца кхы а 12 эзар болхна балхара дІеІоьвкъаьш хилар.

Уьн болхлой балхара дІабаьхьаьр мийн да мехка чуьхьара петроблемин мІеннІаьрш тІаьрзаьл Бильсаьн правительствоьн экономикин политика чІнкъъаьх йолаьр. ХІаьта, цунна ІІаьнгІ ца ца ЛІаьпа ЛІаьнгІ ца ЛІаьнгІ ца ЛІаьнгІ ца